

ELVI HATÁROZAT

I. Perújításnak nincs helye - mert nem új bizonyíték és a terhelt felmentésének valószínűsítésére alkalmatlan - az alapügyben saját tevőlegességét és a másik terhelt cselekvőségét, jelenlétét egyaránt tagadó terhelttársnak az eljárás jogerős befejezése után írásban tett önmaga bűnösségét utólag már beismerő nyilatkozata, amely - e beismerés újdonsága mellett - a korábbival megegyezően tartalmazza annak állítását, hogy a bűntársa (az ügy másik terheltje) a bűncselekmény elkövetésében nem vett részt, annak helyszínén nem is volt jelen, ha az eljáró bíróság a másik terhelt ugyanilyen védekezését, valamint az érdekében valló terhelttárs vallomását az ellentétes tartalmú bizonyítékok értékelésével, tanúvallomások alapján kizárta.

II. A terhelttárs utólagos beismerésének újdonsága a másik terheltre nem hat ki, s az arra vonatkozóan fenntartott korábbi - ám megcáfolt - állítás a perújítással érintett elítélt tekintetében újnak nem tekinthető. Az ilyen okból előterjesztett perújítási indítvány nem perújítási okra hivatkozik, hanem a bírói mérlegelést támadja, amelyre rendkívüli perorvoslat nem alapozható [Be. 408. § (1) bek. a) pont].

Az ítélőtábla a 2012. június 28-án meghozott végzésével a IV. rendű terhelt által - a megyei bíróság és az ítélőtábla határozata folytán 2009. szeptember 22. napján jogerős ítélete ellen -

benyújtott felülvizsgálati indítványt, mint alaptalant elutasította.

Az alapügy jogerős ítélete társtettesként elkövetett rablás büntette [Btk. 321. § (1) bek. I. ford., (3) bek., c) pont II. ford.] miatt a IV. rendű terheltet, mint különös visszaesőt 5 évi fegyházbüntetésre és a közügyektől 5 évi eltiltásra ítélte, egyben megszüntette korábbi két jogerős ítélettel kiszabott szabadságvesztések végrehajtása során alkalmazott feltételes szabadságát és megállapította, hogy a IV. rendű terhelt feltételes szabadságra nem bocsátható.

Az ítélőtábla indokai szerint az indítvány - az I. rendű terhelt által a jogerős ítéletet követően becsatolt és a IV. rendű terhelt tevőlegességét kizáró írásbeli nyilatkozata vonatkozásában - olyan körülményre hivatkozik, amit az alapügyben eljáró bíróság mérlegelt. Az alapügyben eljáró bíróság ugyanis az I. rendű terhelt valamennyi vallomását mérlegelte, így azt is, ami az utólagos nyilatkozat tartalmával egyező.

Ekként nem új bizonyíték, hogy az I. rendű terhelt utóbb azt állítja, hogy a IV. rendű terhelt nem vett részt a rablásban.

A végzés ellen az indítványozó - az IV. rendű terhelt - jelentett be fellebbezést.

Indokai szerint az I. rendű terhelt utólagos írásbeli nyilatkozata perdöntő. Az alapügyben az I. rendű terhelt a rablást nem, csupán a sértett bántalmazását ismerte el, ehhez képest a rablásra kiterjedő és a IV. rendű terhelt tevőlegességét kizáró

beismerése perújítás alapja lehet.

A Legfőbb Ügyészség átiratában - egyetértve az ítélőtábla indokaival és jogi álláspontjával - a fellebbezést alaptalannak tartotta és a megtámadott határozat hatályban tartását indítványozta.

A fellebbezés nem alapos.

Az ítélőtábla a perújítási indítványban foglaltakat részletesen megvizsgálva, alapvetően helytálló érvekkel fejtette ki, hogy az indítvány indokai miért nem adnak alapot a Be. 408. § (1) bekezdés a) pontjának 1. alpontja szerinti okból perújítás elrendelésére.

Ez okból akkor rendelhető el a perújítás, ha az alapügyben akár felmerült, akár fel nem merült tényre vonatkozó olyan új bizonyítékot hoznak fel, amely valószínűvé teszi, hogy a terheltet fel kell menteni, lényegesen enyhébb büntetést kell kiszabni, vagy büntetés helyett intézkedést kell alkalmazni, illetve a büntetőeljárást meg kell szüntetni.

Ehhez képest a cselekményt elbíráló jogerős ítélettel szembeni ténybeli kifogásnak - a megállapított tényállás vitatásának - akkor van helye, ha

- új bizonyítékot hoznak fel; a bejelentett bizonyíték akkor új, ha alapügyben nem merült fel, vagy felmerült, de az eljáró bíróság nem értékelte;

- az ekként újnak tekintendő bizonyíték a Be. 75. § (1) bekezdése értelmében vett bizonyítandó tényre vonatkozik, és alkalmas ilyen tény jogerős határozattól eltérő, vagy abból

hiányzó megállapítására, s végül

- az újnak tekintendő bizonyíték, az eltérő, illetve új tény megállapítására alkalmassága folytán perdöntő jellegű, egyben valószínűsíti, hogy lényegesen meg kell változtatni a jogerős határozat bűnösségre, vagy büntetéskiszabásra vonatkozó rendelkezését, illetve az eljárást meg kell szüntetni.

A Be. értelmében tehát ebben a sorrendben kell - egyenként és minden új bizonyítékként felhozott körülmény kapcsán - az egyes feltételek meglétét vizsgálni. Ha valamelyik feltétel esetében nemleges az eredmény, akkor további vizsgálata már közömbös. A három feltétel ugyanis konjunktív, csak együttes fennállásuk esetén rendelhető el perújítás.

Meghatározó jelentősége tehát a bizonyítéknak van.

A Be. 75. § (1) bekezdése értelmében bizonyítandó tény, ami adott ügyben a büntető anyagi vagy eljárási jogszabály alkalmazása szempontjából jelentős. Bizonyítandó tény bizonyítója a bizonyíték, aminek forrása (megismerésének biztosítója) pedig a bizonyítási eszköz.

Bizonyíték tehát a vallomás, okirat stb. tartalma, aminek alapján, illetve amiből következően a bíróság megállapítja a tényállást. Személyi vagy tárgyi bizonyítási eszköz (tanú, okirat stb.) pedig akinek, illetve aminek révén a bíróság megismeri a bizonyítékot.

Az I. rendű terhelt - perújítási indítványban hivatkozott - írásbeli nyilatkozatának tartalma ismert. E szerint az I. rendű

terhelt

- egyrészt - szemben az alapügybeni tagadásával - önmagát terhelő vallomást tett, beismerte hogy a rablást elkövette, mert úgy vett el sértettől pénzt, hogy evégett megütötte,

- másrészt cáfolta, hogy a IV. rendű terhelt részt vett a rablás elkövetésében.

Ez pedig azt jelenti, hogy az I. rendű terhelt utólagos nyilatkozata

- egyrészt a beismeréssel - önmaga vonatkozásában - megerősítette az alapügy jogerős ítélete szerinti ténymegállapítást és jogkövetkeztetést, ami ekként perújítás szempontjából nyilvánvalóan közömbös,

- másrészt viszont - a IV. rendű terhelt vonatkozásában - valójában nem mondott ellen az általa alapügyben tett vallomásnak, ami szerint a IV. rendű terhelt nem volt jelen a történetek idején.

Következésképpen az I. rendű terhelt írásbeli nyilatkozata bizonyíték, azonban tartalma folytán nem új. Az alapügyben ugyanis mérlegelés tárgyát képezte az I. rendű terheltnek az a vallomása, hogy a IV. rendű terhelt nem volt jelen a sértett elleni cselekménynél.

Az alapügyben megállapított tényállás ellentétes bizonyítékok mérlegelésének eredménye. Ilyenkor - értelemszerűen - csupán a mérlegelést támadja és ténybeli alap nélkül eltérő, illetve újraértékelést céloz az elvetett bizonyíték ismételt, vagy helyette más azonos tartalmú bizonyíték összemérésére hivatkozás. Ez viszont

perújítás megengedhetőségének indokát nem képezheti.

Ekként a Kúria – a Be. 414. § (2) bekezdése szerint tanácsülésein eljárva – a megtámadott határozatot a Be. 382. §-a értelmében, a Be. 371. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[Kúria Bkf.III.1.158/2012.)